

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Дві задачі послів руских.

Кампанія виборча в Галичині покінчена 23 марта. Мандати посольські розділені і то не лише межі оба народи заселяючи край, але і межі поодинокі стороництва та табори політичні, навіть межі фракцій о різних напрямках соціальних і господарських. З порожніми руками вийшли з сеї кампанії лише наші москвофіли. Не допомогла їм хитра сполука з опозицією народовецкою. «Сватів попоиша, а самі полягоша». Кандидати їх провалили ся так основно, як при виборах до ради державної в 1891 і при виборах соймових в 1895 році.

Розбирати нині питанє, чи по справедливості припали мандати посольські Русинам і Полякам або поодиноким стороництвам? — діло опізнєне. Безхосенні були би і всякі рекримінації на ту тему, бо ситуація через те не змінить ся ані не поправить ся. Історія, політика і парламенти числять ся лише з довершеними фактами. Рекримінації лишаємо проте тим, що в них любують ся і шукають популярности. Для нас остане ся фактом, що Русь галицька і буковинська зложила нині оборону своїх національних, культурних і економічних інтересів в руки одинайцяти своїх послів і жадає і вижидає від них позитивної і успішної акції на тих полях, не обмежуючи їх ділання нічим, не нормуючи їх тактики політичної, кличучи хиба до них, щоб они уміли найти ся в ситуації і в єдності подбали о добротих, що їм свою долю завірили в грядучім шестиліттю.

Задача послів наших в новій радї державній не буде легка. Угрупованє стороництв ще не довершило ся. Рівнож годі

докладно сказати, в яких напрямках піде нова рада? Чи она охотна буде до реформ суспільних і господарських в користь економічно слабших верств? Чи она схоче бути справедливою для поодиноких народностей? Чи знесе ся она на виспе становиско толеранції національної і справедливості? Яке становище займе она супротив неполагоджених а навіть ростучих антагонізмів національних? Чи не подасть ся она, як і давнійші ради, нетолеранції расовій? Питаня ті стоять взагалі ще отверті, а від порішення їх зависить і становище, яке належало би зайняти послам руским?

Але одна річ є певна, а іменно та, що послы наші, хоч чисельно не сильні, можуть і повинні шукати аліантів лише в тих таборах ради державної, що стануть на становиску справедливості національної і економічної. Послы наші не можуть ні на хвилинку спускати з ока прав національних народу руского і біди селяньского стану. Дві ті кардинальні справи лежали на душі послам руским старої ради, обі ті справи мусять бути цілею змагань послів нової ради.

Рускі послы нової ради державної стоять всі без виїмки на ґрунті націоналістичним руским. А ся обставина дає нам повну поруку, що і їх змаганя в тім напрямі, т. є. на поли розширення прав національних народу руского, будуть одноцільні. Галичина і Буковина суть тою частиною Руси, на котрій тяжить обовязок скріпити себе на поли націоналістичним до тої степені, щоб се скріпленє могло користно і ободряючо вплинути на цілу Україну-Русь. Русь австрійська має стати кріпким забором против ворожих утопій централізму

пан-московского. Місія австрійської Руси ясна. Се наш Піємонт національний, се розсадник наших ідей народних і він за всяку ціну мусить широко розрости ся тим певнійше, що скріпленє Руси австрійської лежить і в інтересі Поляків і в інтересі держави нашої.

Правительство австрійське має, а наколи би не мало, то повинно мати те пересвідченє, що Русь яко Русь є чинником великої і далеконосної ваги в рішеню питаня свободного розвою народів словянських на півночі. Змаганя руских послів в тім напрямі не можуть стрінити ся з надмірними труднощами, наколи лише послы наші сеї головної цілі ні на часинку не спустять з ока і наколи з'уміють для сеї справи зискати собі кріпку поміч у других стороництв парламенту австрійского.

Друга задача послів руских — се економічне двигненє селяньства нашого, а то з одної сторони через дальше облегченє его від надмірних тягарів, з другого боку через витворенє позитивних інституцій, що прийшли би ему в поміч посеред нинішньої аграрної кризи. Праця на тім поли дуже широка. Але перше місце займе на певно старанє о то, щоби стан хліборобів з'організувати в одну сильну фалангу посредством спілок хліборобских, котрій то організації стара рада з надмірного псевдо-консерватизму, а на ділі з боязни перед організацією продуцентів в некористь капіталістів, опиралась всіми силами. Можна вправді надіяти ся, що теперішня рада займе ся долею низших верств енергійнійше та що скріплені стороництва антикапіталістичні внесуть до нового парламенту засаду справедливості економічної, але трудности мимо всего бу-

Ходім за ним!

Генрика Сінкевича.

I.

Кай Септімії Цінна був партиципом римским. Молоді літа перебув в легіонах і злидєнім життю обозовім. Пізнійше вернув до Риму, щоби уживати слави, розкоші і великого, хоч надірваного вже трохи майна. Ужив тоді і надужив всего, що могло дати велике місто. Ночі перебув на пирах в величавих вілліях підміських, дні сходили на борництві у лянїстів, на розмовах з реторами в тепідаріях, де ведено диспути, а при тім розказувано сплетні з міста і світа, — в цирках, на перегонах, або борбах глядiatorів, серед кобзарів грецких, або ворожок трацких і прегарних танцєрок спроваджуваних з островів Архіпєлягу. Своєк через матір, славного колись Мокуля наслідив по нїм замилюванє до вибагливої їди. На столах его подавали грецкі вина, устриці з Неаполю, товсті саранчі душені на меді з Понту. Все, що поседав Рим, мусів мати і Цінна почавши від риб з моря Червоного аж до білих куропатв з над берегів Бористена. Уживав він однак не лише яко жовнір, що шалїє, але як патрицій, що перебирає. Вмовив в себе, а може і розбудив в собі замилюванє до красивих річий: до статуй вибудованих з руїн Коринту, до епіліхнів з Аттики, до ваз етруських або спроваджуваних з мрачного Серікум, до

мозаїк римских, до тканин знад Евфрату, до арабских запахів і до всіх тих особливих дрібниць, що виповнювали порожню патриційского житя. Умів також про них розмовляти, як знаток і любитель, з беззубими стариками, що прикрапували до пирів лисини вінцями рож, а по пирі пережували цвіт геліотропу, щоби віддих своїх грудий вчинити пахучим. Відчував також красу доби Ціцеронової, вірші Горация або Овідія. Вихований через ретора Атенця говорив плавно по грецки, умів на память цілі уступи з Іліади і в часі пирів міг співати так довго піснї Анакреона, доки не впив ся або не охрип. Через свого учителя і иньших реторів запізнав ся о стільки з філософією, що розумів архітектуру ріжних умислових будов, построюваних в Гелляді і кольонїях — розумів і се також, що всі они лежали в руїнах. Знав многих стоїків, для яких був нерадий, бо вважав їх радше стороництвом політичним, а крім сего за тетриків противних веселому житю. Скептики засїдали часто при его столі, між стравами валили цілі системи і голосили, при чарках вина, що розкіш, се суєта, правда є щось недосягненого, і що цілїню мудреця може бути лише мертвий спокій.

Все те доходило до его уший, але не до торкало душі. Не признавав він жадних засад і не хотів їх мати.

В статі Катона бачив полученє великого характеру з великою глупотою. Житє уважав морем, де віють вітри, куди хотять — а мудростию для него була штука наставлявати їм

вітрила так, щоби попихали лодку. Крім сего цїнив широкі рамени, які мав, здоровий жолудок, який мав, і гарну римську голову о вірлинім профілі і великих щоках. Був певний, що з сям можна якось перейти через житє.

Не належав до школи скептиків, але був скептиком в житю, але заразом гедоніком, хоч знав, що розкіш не є щастєм. Правдивої науки Епікура не знав, в наслідок чого сам уважав себе Епікурейцем. Взагалі на філософію глядїв як на борництво ума, рівно добре, як се, якого его учили лянїсти, коли розправи навкучили ся ему, ішов до цирку глядїти на кров.

В богів не вірив, так само, як в чесноту, правду і щастє. Вірив лише в ворожби і мав свої переусуди, а крім сего тайні віри Вєходу будили его цікавість. Для невільників був добрим паном, о скілько хвилєва нудьга не приводила его до жорстокости. Гадав, що житє є великою амфорою, яка, чим кращій род вина єї наповнює, тим є ціннійшою, отже намагав ся свою наповнити як найліпшим. Не кохав нікого, а любив много річий, між иньшими також свою орлину голову о прегарнім черепі і свою патриційську ногу.

В перших роках гуляючої доби любив також зачудовувати Рим, і удало ся ему се кілька разів. Відтак стало ся ему і се байдужним.

(Далі буде.)

дуть дуже великі. У тім напрямі посли рускі мусять поступати безвзглядно в перед. Се загальний постулат селянства галицького, котрого економічне положенє в десятеро гірше, чим селянства других країв коронних. А постулат сей потрафить, здає ся, рівнож сполучити послів руских до солідарної акції. Вичисляти всі средства, через котрі можна би прийти в поміч нашим хліборобам, не будемо. Се довгий реґістер. Але можемо зазначити, що в ціли облегчення тягарів мусять подбати посли рускі о: 1) Підвишенє опусту податку ґрунтового з 10 на 5 крайцарів, наколи лише нова реформа податкова викаже значнійший дохід з податку доходного. 2) Цілковите увільненє дрібних спадщин селянських від податку спадкового. 3) Удержавненє нотариятів. 4) Строгий закон против лихви. 5) Мирові суди для дрібних спорів. 6) Заведенє майоратів селянських. 7) Доставу зарібку. 8) Поправу годовлі товару. 9) Примусове дешеве обезпеченє недвижимостий від огню а товару від пошестий. 10) Регуляцію еміґрації. 11) Знесенє подільности ґрунтів і о 12) Заведенє спілок хліборобских, з чим вяже ся можливість парцеляцій більших обшарів, набуване парцель через селян, закупно лісів та пасовиск, закладанє кас райфайзенівских, зси坪 збіжєвих, меліорация ґрунтів, зближенє консумента до продуцента і т. д. На тім поли не можуть гадки наших послів розходити ся, як не розійдуть ся — надїємось — і на поли змагань національних.

З Угорської Русі.

«Буковина» містить в виданю своїм з 20. марта таку допись:

Хто з угорских Русинів прийшов до свідомости своїх національних обовязків, тому дуже гірко бачити, що у нас, особливо між молодіжю, майже зовсім нема людей, що хотіли би і вміли би взяти свій нарід в опіку. У нас такі сумні обставини, що годі відгадати, коли Русин дізнає ся, що він Русин. Тільки сил маємо, тільки писемників руских і мадярских, але відколи Коріатович прийхав на Угорщину, по нинішній день ніхто не займав ся народом і єго просвітою, так як би треба. У нас не можна чути бесіди про те, як би тут на землі здобувати способи до життя, щоб не лиш на посмертне але й на земне житє людей приготувати. Ми жнемо у темноті, ні — вегетуємо, мужики так само як і інтеліґенція. Від ослабленя душі і тіла ми не годні прийти до почуття, які обовязки маємо против себе і против братів і ближних наших, які обовязки маємо як горожани супротив горожан і як люди супротив людей. Гасло «добрымъ мадяромъ быти» — то в нашої інтеліґенції перше діло і останнє: хто сам добрий патріот-мадяр, той і сповнив всі свої обовязки. З того гасла виходить, що нарід має ся і далше держати в темноті. Угорска держава любить числити ся до західно-європейских держав, але проте терпить у себе такі відносини, що перед азиатскою Японією повинна би почервоніти ся. Та се вина лише з одного боку.

З другого боку винні наші проводирі. Не можна ту винувати нікого другого, лише наше духовенство, бо оно становить всю нашу інтеліґенцію. Другі Русини, не священики, затаюють свою рускість і уважають себе лучшими патріотами ніж ті, що ще доси не кинули кирилиці в кут. Я не можу собі й подумати, як наші «аристократи», що народну мову не хотять признавати за літературну, годні бути зі своїм сумлінням в порядку, коли зовсім инакше роблять, ніж те серце диктувало-б; я не годен і придумати, як они розуміють слова: «люби ближнього свого як себе самого».

Бо певна річ, що причин бідноти нашого народу багато: природа, байдужність правительств, недбалість інтеліґенції, жиди і т. д. Але й се певне, що найголовнішою причиною нашої бідноти, то темнота. А хто до того довів? Той, хто помимо свого обовязку не навчив народу, як він має жити відповідно законам сумління і людської гідности. Той хто дав причину до материяльного і морального упадку нашого

народу, на того голову паде — бо мусить падати — тягар тої вини, що ту пів міліона Русинів живе як звірі.

Дійшло до того, що само правительство мусить про нас дбати і вже починає дбати: а наше духовенство, наша інтеліґенція руска — бо иньшої не маємо — не знає, чому живе в таких нещасних обставинах, у такій нужді: чому не може жити инакше, відповідно до своїх студий, чому не може видобути ся з того духового і материяльного упадку, що з тілом притискає і їх душу до землі. Не годно прийти на думку, що поки ті, що дають удержанє духовенству, будуть бідні і темні, то й оно бідним остане ся.

Нігде не знати таких сумних слідів консерватизму, як у нас. Того консерватизму, що засліплює очи, не дає прямо дивити ся, хоть душа й тіло протестують голосно против него; того консерватизму, що на старий лад хоче спасти нарід і не зважає на великий поступ у світі. Сей наш консерватизм старих способів і ідей не допустять світло у темноту підбескидских Русинів. І так, хоч уже трохи не у всіх сторонах прийняли до пересвідчення, що нарід треба учити на народній мові, а ми ще не годні стрясти з себе зовсім нам незрозумілої (хила яким 25 людям) російщини, котра під такою гарною назвою, як «літературний языкъ» росла, розширилася і затемнила Русь нашу. Наші Мадяри ще доси не бачили у російськїм языкѹ нічого шкодливого для нашого народу, тому він так і запанував, хоч до нас, як мені здає ся, не доходяють рублі, але проте кілька нам пошкодила сама російска мова! Ся мова була причиною, що угорскі Русини не живуть в Європі, не можуть числити ся до Європи. Бо ті книжки і часописи, що наша інтеліґенція продуковала для народу, були все або церковно-славянські, або латинські, або російскі або мадярскі, а ніколи народно-рускі. Який же они могли мати добрий вплив на нарід, котрий їх не розумів і не розуміє?

Тепер уже у нас досить багато людей прийшло до пересвідчення, що російську мову треба нам з наших книжок і часописей усунути. Лише трудно взяти ся нам до реформи, бо сил і грошей за мало, а упередження страшні. Редактор Фенчик у своїм «Листку» прокляв кожного землинського Русина, коли той возме в руки такі видавництва, як календар Фесторія. Сей «реформатор» Фесторій числить ся з фактом, що в єго комітаті Русини не мають нагоди навчити ся кирилиці і тому видав календар латинською азбукою, аби Русини не забували бодай своєї мови).

Вся надія наша на тих 20 до 25 людей з літературного товариства сьв. Василя Великого, в котрих руках лежить доля народу і котрі може возмуть верх. Число їх мале, а ті, що иньшою дорогою хотіли би іти, за слабі. Тут ми мусимо доконче просити о поміч Вас, буковинські і галицькі Русини!

Ніхто з нас не писав ще книжки, а бодай брошури про наші відносини, котрі тепер угорскі газети називають руским питанням. Загальна нужда до того довела справу, що сама держава мусіла зглянути ся на Русинів і тепер підпомагає їх грошми, радами, конференціями, не хоче допустити їх до голодної смерті. Але та поміч держави лише хвилева, бо дай дурневи гроші, а він їх запропастить без хісна: хоть як підпомагає держава наші «чужі» не стануть они на власні ноги, скоро лишать ся і на далше темними. Учити треба їх! Але школи наші в руках таких людей, що своїми застарілими способами не зроблять з неї нічого доброго. Ту передовсім закон має рішити, що в школах наші бідняки мають учити ся рускої, а не російської мови. І то так у народних як і середних школах, де тепер під титулом рускої мови (рускої мови) учать саме російської мови і духа. Рускою, народною мовою писані книжки треба ту давати в руки народу, бо він иньших не розуміє, Гай! ми все ще держимо ся тих слів, що Гомічко, редактор «Карпата» сказав р. 1876 Драгоманову: «Ви хочете, щоб ми мовою слугів писали: аджеж література на цілїм світі для панів пише ся»...

Для сеї «мови слугів» ми мусимо вибороти право на житє. Се ясна річ, а що єї у нас доси ніхто не підніс, то лиш тому, що не було сміливого чоловіка, котрий би нам описав наші об-

ставини так, як они є. Я певний, що коли така книжка вийшла би у світ, особливо між мадярами, они самі жадали би заведеня в школах рускої а не російської мови. А і наша інтеліґенція, прозрівши, пішла би радо новим шляхом. Лише треба діло приготувати. В тій цілі я видаю книжку, котру тепер написав по мадярски, під заголовком: «Краєва політика, патріотизм, і угорскі Русини». Розуміє ся, не думаю, щоб від моєї книжки прокинувся зараз весь нарід; я буду дуже рад, коли розбуджу хоть троха тої нарід, що від 500 років спить, а Мадяри єго з Готентотами порівнують.

Гіядор Стринський.

Вибори з міст.

Курія більшої посілости в Чехії вибрала до ради державної 16 консервативів і 7 вірно-конституційних (лібералів).

В Австрії Горішній вибрано з більших посіlostей 3 консервативних, іменно ке. Бавмгартнера, бар. Гайдена і ґр. Юл. Фалькенгайна (бувшого міністра рільництва).

В Горицїї вибрано з курії більшої посілости ліберала Версегносього (Італіянца) і ліберала Гамбінього.

Палата торговельна в Стирії вибрала німецького народовця Людвіка, а в Леобенї дикого Купельвайзера.

Палата торговельна в Триєсті вибрала італіянского ліберала Бассаріого. При тіснійшій виборі в місті Цешинї побідив бувший посол Фурніє соціяліста Ведліха. Нині 24-го марта відбудуть ся ще вибори з більшої посілости в Долишній Австрії і на тім акція виборча до нової ради буде покінчена.

Вісти політичні.

Німецькі посли з Чехії відбули 22 марта нараду у Відні в справі організації сторонництва свого т. зв. «поступовців». Присутні висказали бажання, щоби клуб їх не обмежав ся на самих «поступовців» з Чехії, а щоби притягнути до клубу одношльєнників і з других коронних країв. В тій цілі вибрано комітет езекутивний.

В неділю відкрито торжественно в Празі академію ґр. Страки в присутности міністра просвіти, бар. Гавча. Торжество почалося річею куратора нового інституту, кн. Альфреда Віндінґреца. Міністер Гавч в довшій промові підніс участь правительства в здвигненю академії і висказав надію, що питомці сего інституту одержать образованє на основах дійсної реліґійности і дійсного патріотизму. В інституті, що є великої ваги, будуть питомці побирати науку в обох языках краєвих. Намір сей витав міністер з великим вдоволенем. Наколи академія довершить сю задачу, то она положить велику заслугу для краю, а вся держава буде їй за се вдячна. Потім промовляв маршалок краєвий, кн. Лобковіц.

«Правительственный Вестник» оголошує ухвалу держав в справі блокади Крети.

Правительственный дневник в Атенях оголошує знов декрет королівський, наказуючий утворенє 12 нових баталіонів піхоти, 14 батерій, одного баталіону інженерії і 6 компаній поїздових. На границі тесалійській стріляли Турки до повоза, в котрім в товаристві офіцера їхало двоє кореспондентів англійских. Під Ретимном на Креті прийшло знов до бою межі повстанцями грецькими а Турками, причім убито одного священика. В суботу зведено бій під Кандією. Консуль грецький в Кандії одержав від адміралів ескадри європейської наказ, щоб опустив місто. 22 марта прийшло до стрічи воєної під Маляксою, в хвили, коли Турки хотіли своїй залозі доставити живности. В бою полягло 10 жовнірів турецьких. В Каней продовжують ся грабежі.

НОВИНКИ.

— **Наукове товариство ім. Шевченка.** В середу 24. с. м. відбуло ся засідання історично-філологічної секції о годині 7. вечером. П. Евг. Барвінський держав реферат про напад Козаків на Очаків р. 1545. Того самого дня зішлись і співробітники бібліографічного відділу «Записок Наук. товариства ім. Шевченка» в канцелярії товариства о годині 7½ вечером.

— **Віче в Станиславові.** Філія товариства «Прогрес» устроює в четвер 25. марта в сали Седельмаєра просвітне віче. На вічу тим буде читати др. Михайло Коцюба про молочарські спілки, о. Николай Бачинський з Милованя про крамниці.

— **Тісний вибір послів з міста Львова** відбув ся вчора. На 9501 управнених до голосування явило ся до урни виборчої 5535 виборців. Комісія уневажила 15 карток, проте віддано важних голосів 5520. Абсолютна більшість виносила 2776 голосів. Вибрано послами до ради державної дра Влад. Дулембу, адвоката і дра Леонарда Пенята, проф. університету. Перший з них одержав 3124 гол. т. е. 358 понад абсолютну більшість, на другого впало 2957 гол. т. е. 191 понад потрібне число. Контркандидатам їх др. Леваковскому і Реваковичеві не повело ся. Перший дістав 2501 гол. отже не доставало йому до абсолютної більшості 265 гол., другий одержав 2364 гол. бракло отже 405 гол. до приписаного числа. Др. Дулемба одержав о 623 голосів більше від дра Леваковського а 763 більше від Реваковича. Др. Пенята мав 456 голосів більше від Леваковського а 596 більше від Реваковича.

— **Оборонець селян з Чернівець.** Др. Евг. Олесницький, адвокат зі Стрия прийняв безкористно правне заступство і оборону селян з Чернівець перед ц. к. судом в Станиславові.

— **Процес увязненого Дмитра Вергуна.** В суботу 20. марта відбула ся в віденському суді карнім розправа против Дмитра Вергуна. Прокуратура відступила від обжалованя о державну зраду, проте розправу переведно перед звичайним вирокуючим трибуналом. По переведеню розправи засуджено Вергуна на сім днів арешту. Оборону вів др. Козич, Хорват з сторонництва москвофільського, тож і не дивниці, що назвав він нашу мову «обкурним діалектом».

— **«Przegląd»** доносить, що вість про смерть Вайзера оказала ся мильною.

— **Реколекції.** В церкві оо. Воскресенців буде держати науки реколекційні о. Бакановский від 29 марта до 2 цвітня о 5 годині вечером.

— **Подяка В. корнетю Товар.** «Шкільна Поміч» в Самборі зволіли ласкаво зложити жертви: Ви. о. Іван Літинський парох Ганчової 3 зр., Н. Н. на руки лікаря військового Ви. п. Устияновича з Самбора 10 зр. Річні вкладки зложили: Ви. о. Рабій, п. Слюзар і п. Захаряевич по 50 кр. З представлення даного руским Театром в корнетю Товариства прийшло 22 зр. 65 кр. Щедрим дателям і управі руского театру складає Виділ Товариства сердечне Спаси-Біг. Самбір дня 18. марта 1896. Н. Лашкевич голова, М. Ортинський секретар.

— **З причини залізничної катастрофи,** яка лущила ся дня 25 січня 1896 р. під Станиславовом, при чім було ушкоджених 6 осіб, а два вагони розбиті, потягнула тамошва прокуратура до одвічальности машиніста Червенця, кондуктора Гоманьського і будника Дідича, яко винувників нещастя. По переведеню розправи трибунал увільнив двох послідних від вини, а засудив лише на 5 місяців строгого арешту машиніста Червенця, о котрім стверджено, що був п'яний, випивши перед пригодою три фляшки руму.

— **Пропав ученик 6 класи черновецької висшої гімназії** — Юрий Граматович, син пароха з Вашківців і всякі старання від кількох днів, щоб его віднайти, остали без успіху.

— **Самоубийства** допустив ся управитель дібр Станислава Богосевича в Миліві — Николай Водницький. Причиною самоубийства була божевільність.

— **Скажений кіт.** В Щаковій лущила ся минулого тижня така нещасна пригода. Начальник тамошньої поліції, комісар Вільгельм Мисевич, почув в ночи, що до дверей добуває ся і м'явчить его власний кіт. Коли Мисевич отворив ему двері, кинув ся кіт на него покусавши і подерши ему руки. Відтак кіт утік і сховав ся в залізничім варстаті. Робітники, що там були, убили его, а не знаючи, що кіт скажений і боячи ся одвічальности за убите, вкинули его до одного вагона, що відійшов з поїздом до Відня. Комісар Мисевич находит ся тепер в заведеню проф. Буйвіда в Кракові, котрий оріє, що кіт був скажений.

— **Заказ на поєдинки,** що недавно тому видав німецький цісар провалив ся сам собою, бо був баламутний. Сам цісар не заняв рішучого становища супротив того управненого зла і тому прийшло сими днями до великого фяса. Офіцир бар. Ергард, визваний на поєдинок тамош-

ним референдарем, відмовив поєдинку — не з трусливости, бо то був славний жовнір, відзначений в многих битвах, але мабуть тому, що не бачив достаточної причини. За те виключено его з офіцирского корпусу, а цісар потвердив засуд, однак позволяючи ему в дорозі ласки носити дальше залізний хрест за хоробрість. В відповідь на се Ергард взяв свій хрест заслуги і відіслав его цісареві з заявою, що він право ношення хреста здобув собі сам, наражаючи в многих битвах життя, але «з ласки» носити его не хоче. Надто по скінченю процесу повідомлено Ергарда, що означеного дня о 11-тій годині в полудне явить ся у него майор, щоби відібрати офіцирські патенти. Тоді Ергард патенти спалив і повідомив о тім військової власті, додаючи, що лише він і ніхто другий має право постановляти, котрого дня і о котрій годині він приймає візити... Справді, що бар. Ергард дав добру лекцію і тим приклонникам поєдинку, котрим ходить менше о честь, як о сензацію та о п'ятику по поєдинку, і війською властям.

— **Конкуренція жінок з мужчинами** доходить до того, що зачинають уже сьпівати мужеским голосом. В Італії виступає в опері панна Іванна Конті, що сьпіває пречудним тенором. Лікарі оглядали єї гортанку і не найшли нічого аномального, а мимо того панна Конті виступає тільки в мужеских партіях і яко «тенорист» збирає величезні оплески і — гроші.

— **Силу коня** мірив Ф. Шміт, новим уліпшеним способом і переконав ся, що кінь зможе перемочи 65-6% до 78-5% тягару свого тіла.

— **Опозиція при вині.** Угорський опозиціоніст Юлій Сульнер хвалив на прийнятію міністра президента Банфі-ого одну сорту білого вина і звернув ся до него з питанням: Маєте ексклєнцїє богато того вина? — Ну відповів Банфі, може вистане его на тих п'ятнацять літ моєї управи, що мені випрокував Мікшат. Сульнер звернув ся до своєї партії і сказав: Товариші, беріть ся добре до того вина, щоби скінчило ся чим скорше.

— **Утопив ся** тамтого тижня коло Калинівців господар з Дорнаватри, коли хотів перейти через лід, що стояв ще на Бистриці. Крихкий лід заломив ся і неосторожний чоловік пішов під спід. Люди ратували, але витягнули з води вже неживе тіло.

— **Польський дім еміграційний в Нью Йорку** замкнула поліція, бо показало ся, що заряд сего дому допустив ся тяжких провин против моральности. Власті американські довідали ся о тім з донесеня одної емігрантки. Головні винувники десь щезли, а праса американська докоряє Полякам і остро осуджує їх поведєне.

— **Заборона палєня тютюну.** В північній Америці, в провінції Тенесі ухвалив сойм уставу, забороняючю продаж цигар, тютюну а рівно і палєне на улиці, двірцях, в огородах і парках Устава входить в жите 1 мая с. р.

— **Борба о капелюхи в театрах** веде ся в Парижі з великим завзятем. Недавно розсїв ся якийсь пан у високім циліндрі і не хотів его скинути мимо кліків і псикань сидячих позаду. Коли остаточно приступив до него комісар поліції з жадаєм, щоби здохмив капелюх, панок показав на дві пані що сиділи перед ним з далеко більшими капелюхами. Супротив пань хотів комісар оказати ся крєчійшим, але того не хотів зрозуміти властитель циліндра і виїшов з театру, жадаючи при касі звороту грошій. При касі відмовили звороту а завзятий поборник капелюхової справи зладив таку скаргу до суду против дирекції театру:

Зваживши, що жаден закон не наказує мужчинам відкривати голови підчас представлення,

зваживши, що не можна опирати ся на тім, що вузкі мужескі капелюхи, хотяй би і високі засланяють сцену,

зваживши, що жіночі капелюхи, котрі тепер мають аж сьмішно великі розміри і роблять далеко більшу недогідність від мужеских капелюхів, заряд театру терпить на всіх місцях в театральній сали,

зваживши, що різницею пола не дасть витолкувати ся те неоднакове захованє супротив публіки,

зваживши, що мужчини можуть мати більше причини, щоби затримати капелюхи на голові, бо богато з них мають лисини

Іван Юлій Самуїл Бернард жадає: звороту ціни білету, т. е: 8 франків і 2-50 фр. за страчені користи, що не міг бути до кінця тодішнього представлення.

— **80.000 франків** спалив адвокат Данкович в Букарешті. Від якогось часу показали ся у богато адвоката признаки божевільства. Ему здавало ся, що всі дїбають на его житє. Сими днями велів затопити в печі і запалив велику пачку грошевих паперів та розкинув їх по комнаті, так що зачали горіти заслони при вікнах і хатна обстава. Служба і родина надбігла гасити огонь, а хорий утік тимчасом на стрих і повісив ся на шнурі від біля.

Іменования перенесеня і конкурси.

— **Іменования.** П. Міністер судівництва іменував судіями повітовими ад'юнктів судових: Ігн. Новака в Бродах для Заліщик, Мих. Панеша в Дрогобичі для Косова, Ів. Вислоцкого в Добромилі для Городенки, Андр. Вичковского в Тернополі для Обертана, та ад'юнктів повітового суду Ром. Алексевица в Щирці для Угнова і Брон. Левицкого в Радимні Вишнівчика.

— Дальше іменував п. Міністер судівництва секретарями ради при трибуналах першої інстанції: ад'юнкта суду повітового Фр. Сцибор-Рильского в Вишнівчику для Львова, дальше ад'юнктів судових: дра Келест. Фріда в Золочеві для Львова, Юл. Зубрицкого в Бережанах для Золочева і Йос. Завадского у Львові для Львова. — П. Міністер торговлі іменував почтових офіціалів: Ів. Біга у Львові, Сам. Гольдберга в Перемишлі і Стан. Скомпского в Кракові контрольно-рами почтовими, а крім того Авг. Домбровского в Заліщиках і Ів. Урбаньского в Станиславові почтовими касєрами. З новоіменований призначили Міністерство торговлі Сам. Гольдберга до Ряшева і Ів. Урбаньского до Горлиць, полишаючи інших іменований в їх дотеперішних місцях побуту. — Ц. к. краєвий висший суд в Кракові іменував повітового фельдвєбля при старостві в Мостисках Стеф. Дзядика канцєлістом до ведєня книг ґрунтових в ц. к. повітовім суді в Живці.

— **Перенесеня.** П. міністер судівництва переніс начальника суду повітового в Городенці Ант. Пискоуба до Тисмениці.

— **Конкурси.** Ц. к. Намістництво в Задари розписує конкурс на дві посади повітових ветеринарів з рєчинцем подань до 3. цвітня с. р. — Краєва Рада шкільна розписує конкурс на дві посади учителів при ц. к. гімназії в Тернополі: 1) посада руского языка яко головного предмету і класичної філології яко побічного предмету; 2) посада учителя математики і фізики яко головних предметів. Поданя належить вносити в службовіє дорозі до Президії ц. к. Ради шкільної краєвої до 20. цвітня с. р. — Ц. к. Команда кадетської школи краєвої оборони у Відні оголошує конкурс на 150 учеників до ц. к. школи кадетської оборони краєвої у Відні на шкільний рік 1897/8. Поданя належить вносити до ц. к. Команди кадетської школи краєвої оборони. До поданя треба долучити метрику, сьвідєцтво приналежности, сьвідєцтво здоровля від відповідного військового лікаря, сьвідєцтво віспи, сьвідєцтво від ц. к. староства або поліційної власті, коли аспірант не відходить впрост зі школи і сьвідєцтво шкільне за цілий рік 1895/6 і з обох курсів 1896/7. Рєчєнець до вношеня подань найдальше до 15. липня. Близкі условия інтерєсуючі довадують ся в урядовій Газеті львівської з 21. марта с. р.

ПОСМЕРТНІ ₪ ВІСТІ.

Елеонора з Яворських Несторовичева, вдова по покійнім пароху самбірськєм о. Александрі, упокоїла ся в Самборі в 70-тім році життя. Покійна тішила ся загальною симпатією і поважанєм. В. й. п.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 23. марта 1897.

I. Акции за штуку.

	пла- тятъ зл. кр.	жада- ють зл. кр.
Зеліз. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.	216 —	219 —
Зеліз. Львів-Черн.-Ясєи по 200 зл. валь. србл.	284 —	287 —
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.	390 —	400 —
„ кред. гал. по 200 зл. в. ав.	210 —	—
Гарбарні в Рєшові по 200 зл. в. ав.	190 —	202 —
Фабричні вагонів в Сяноку перед тим Лпінського по 500 кор. в. ав.	250 —	260 —

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.	110 10	110 80
„ „ 4½% „ „ лос в 50 л.	100 —	100 70
„ „ 4% „ „ в боль. по 200 К.	96 70	97 40
„ краєв. 4½% в. ав. лос в 51 л.	100 50	101 20
„ „ 4% в. ав. лос в 57 л.	97 50	98 20
Тов. кред. гал. земс. 4% (перша емис.)	97 80	98 50
„ „ „ 4% лос в 41½ літ	97 60	98 30
„ „ „ 4% „ в 56 літ	97 40	98 10

III. Обліги за 100 зл.

Гал. фонду пропинац. 4% в. ав.	97 70	98 40
Буков. „ 5% „ „	103 —	—
Комунальні Банку кр. 5% (2 ем.)	102 —	102 70
„ „ 4½% „ (3 ем.)	100 10	100 80
Пожички краєв. 6% в. а. з року 1873	105 —	—
„ „ 4% „ „ 1891	—	—
„ „ 4% по 200 кор. з р. 1893	97 40	98 10
„ м. Львова 4% по 200 кор.	97 —	97 70

IV. Льоси.

Міста Кракова	25 —	27 —
„ Станиславова	41 —	—

V. Монети:

Дукат цісарський	5 62	5 72
Наполеондор	9 50	9 60
Пів-імперіал	9 60	—
Рубель російський срібний	1 20	1 25
„ „ паперовий	126 80	127 80
100 марок німецьких	58 50	58 90

Книгарня

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, ул. Академічна ч. 8.

продає слідуєчі книжки:

Корн. Устиянович. М. О. Раєвський і російський панславизм	—80 зр.
Залуквич. Кістяки Гольбайна ч. 2.	—15 „
»Веркало« з року 1890, 1891 і 1892 по	200 „
Бібліотека Батьківщини ч. II.	—20 „
Север. Задля сьвятої землі	—50 „
Вас. Чайченко. Твори ч. I. 80 кр., ч. II. 60 кр., ч. III.	—80 „
„ Книга казок поезії часть II.	—60 „
„ Під хмарним небом, поезії ч. I.	100 „
„ Хома Макогін, убогий наймит	—15 „
„ Робінзон	—20 „
„ Олесь, Комар, Дума про княгиню, Грицько, Що страшніше, по	—5 „
„ Книга байок	—50 „
К. Т. Подолєнко. За громаду. Хроніка	—20 „
Записки товариства імени Шевченка ч. I.—IX. по	100 „
О. Кенан. Сибір ч. I. і II.	120 „
Г. Данилевський. Збігці в Новоросії	100 „
Тарас Шевченко. »Кобзар« 2 томи 4:50 зр. без перес., з перес.	500 „
„ Кобзар III. том, проза	200 „
„ Кобзар для дітей	—20 „
„ Поезії ч. I. і II. по	—35 „
Мапа етнографічна України Руси	—20 „
Книга пісень Генрика Гейне, Лесі Українки Ставицького	—80 „
Лесь Українка. На крилах пісень	—60 „
М. Лисенко. Коза дерева, дитяча оперета Різдвяна ніч, опера	—80 „
Твори Трофима Зінківського ч. I. і II. по	100 „
Еміль Золя. Мрія, повість	100 „
Ермман Шатріан. Пані Тереса, повість	—80 „
Вол. Короленко. Сілий музика, повість	—60 „
О. Я. Кониський. Оповідання	—30 „
„ Грішники	—20 „
„ Т. Шевченко, вік парубочий	—20 „
„ „ в академії	—20 „
„ „ до арешту	—20 „
Юрій Еберс. Номо сум, повість	120 „
„ Стефан Лаврентій	270 „
Евген. Гребінка. Чайковський, повість	—70 „
„ Байки	—10 „
Ганна Кері. Замок Делі, повість	250 „
Всеволод Гаршин. Малирі, оповіданє	—10 „
М. Родзевичівна. Девайтіс, повість	100 „
Павло Граб. Збірник поезій ч. I.	—20 „
„ З чужого поля	—20 „
„ З півночі	—20 „
Фр. Равіта. Гетьман Мазепа	120 „
Вальтер Скот. Рішард левине серце, повість	120 „
Уманець і Сілка. Словар російсько-український часть I. і II. по	250 „
Петро Люті. Рибак ісландський, повість	—60 „
Іван Безсторонний. Відношення обрядові в всхідній Галичині	—30 „
І. А. Гончаров. Обломов, повість	180 „
М. Загірня. Жанна д'Арк, орлеанська дівка	—10 „
„ Про Оврама жидовина і Хведора християнина	—10 „
Юрій Онет. Великий лім, повість	200 „
Володимир Навроцький. Твори ч. I.	120 „
Вільгельміна Гілерн. Власними силами, повість	120 „
Ігнат Онискевич. Руска бібліотека ч. III.	150 „
Федор Достоевський. Вина і кара, повість	400 „
Др. Кость Левицький. Німецько-руський словар правничий	350 „
„ »Руска Правда«, пам'ятник староруский	—50 „
Юл. Стінде. Родина Бухгольців, повість	100 „
Кость Федьків. Квіточка	—20 „
„ Віночок	—20 „
Гордєнко. Картагенці і Римляни	—20 „
Забавки, менажерія, гостинець, звіринець, образки по	—10 „
Др. Л. Кельнер. Історія педагогії	—60 „
Др. Евг. Олєсницький. Право пропінанції	—50 „
Шевченко в 26 році життя, фотографія	—50 „
Г. Раймунд. Міщанське племя	120 „
Адам. Гроші а праця	320 „
Карль Дікенс. Новорічні дзвони	—60 „
„ Олівер Твіст	120 „
Мовр. Юкай. Новий дідич	150 „
Бадзак. Батько Горіо	200 „
Альф. Доде. Фромонт молодший і Ріслер старший	180 „
„ Набоб	270 „
Мих. Вербицький. Завіщанє Т. Шевченка, ноти	—50 „

Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжіших журналів.

15—?

Адміністрація

„РУСЛАНА“

глядає анонсера.

Зголошувати ся в Адміністрації (ул.

Коперника ч. 9, II. поверх) між годинною 12-ою а 1-ою в полудне.

Дріжджі на сьвята

просимо завчасу замовляти і визначити день, коли мають бути вислані а разом виразно подати, чи мають бути I-а чи II-а.

Рівночасно повідомляємо, що одержалисьмо

сьвіже, випробоване і добре кільчаче ся

на сїнє

котре находит ся вже по всіх наших філіях.

З поважанєм

Народна Торговля.

3—?

Всілякі купони

вильосовані цінні папери

виплачує

без потручення провізії або коптів

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в будинку банків.

(1—?)

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 18—?

приймає передплату на всі часописи у вских язиках і доставлює їх до дому без всякої доплати.

ГАЛИЦЬКИЙ

КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентує їх по

3—?

4¹/₂% на рік.

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Детати можна в книгарні Тов. ім. Шевченка, або в Ставропигійській.